

Środa, 10 lutego 2010 r.

23. apeluje do państw członkowskich i Komisji Europejskiej o czynne wspieranie inicjatyw mających na celu poprawę pluralizmu środków przekazu oraz z zadowoleniem przyjmuje postępy, jakie wniósł zainicjowany już projekt nadawania wiadomości europejskich w języku perskim;

24. wzywa Komisję i Radę do podjęcia natychmiastowych działań w celu wprowadzenia zakazu wywozu przez europejskie przedsiębiorstwa technologii inwigilacyjnych do krajów, takich jak Iran, których rządy mogą je wykorzystać do naruszania wolności wypowiedzi;

25. wzywa Komisję do ustanowienia delegatury Unii Europejskiej w Teheranie;

26. apeluje do Komisji i Rady o opracowanie dodatkowych środków w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Demokracji i Praw Człowieka (EIDHR) i europejskiej polityki imigracyjnej, aby czynnie chronić bezpieczeństwo irańskich obrońców praw człowieka;

*

* *

27. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wysokiej przedstawiciel, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu Narodów Zjednoczonych, Radzie Praw Człowieka ONZ oraz rządowi i parlamentowi Islamskiej Republiki Iranu.

Sytuacja w Jemenie

P7_TA(2010)0017

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 lutego 2010 r. w sprawie sytuacji w Jemenie

(2010/C 341 E/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego wygłoszone podczas spotkania na wysokim szczeblu w sprawie Jemenu dnia 27 stycznia 2010 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie Jemenu z dnia 25 stycznia 2010 r. i z dnia 27 października 2009 r.,
- uwzględniając oświadczenie prezydencji w imieniu Unii Europejskiej z dnia 27 października 2009 r. w sprawie pogorszenia bezpieczeństwa w Jemenie,
- uwzględniając dokument strategiczny Wspólnoty Europejskiej dla Jemenu na lata 2007–2013,
- uwzględniając rezultaty wizyty delegacji Parlamentu Europejskiego ds. stosunków z państwami rejonu Zatoki Perskiej, w tym z Jemenem, w dniach 22-25 lutego 2009 r. w Jemenie,
- uwzględniając końcowe sprawozdanie misji obserwacji wyborów Unii Europejskiej z dnia 26 września 2006 r.,
- uwzględniając art. 110 ust. 4 Regulaminu,

A. mając na uwadze pogarszającą się od dłuższego czasu ogólną sytuację polityczną, społeczno-gospodarczą i dotyczącą bezpieczeństwa w Jemenie, która budzi poważny niepokój wspólnoty międzynarodowej,

Środa, 10 lutego 2010 r.

- B. mając na uwadze, że oddział Al-Kaidy przyznał się do odpowiedzialności za nieudaną próbę wysadzenia samolotu nad Detroit w grudniu 2009 r. przez nigeryjskiego terrorystę Omara Faruka Abdulmuttalaba, który przyznał, że został wyszkolony i wyposażony w jemeńskim obozie Al-Kaidy; mając na uwadze, że dalsze pogorszenie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w Jemenie może umożliwić grupom terrorystycznym i powstańczym w regionie, szczególnie Al-Kaidzie, znalezienie bezpiecznego schronienia, w którym mogą planować, organizować oraz wspierać kolejne operacje terrorystyczne,
- C. mając na uwadze, że bezpieczeństwu zagraża także wojna domowa przeciwko szyickim zajdytom w prowincji Sada na północy Jemenu oraz gwałtowna fala przemocy ze strony ruchów separatystycznych na południu kraju,
- D. mając na uwadze, że terroryzm szerzył się w Jemenie przez wiele lat przed zamachami z 11 września 2001 r., czego wyrazem był m.in. zamach Al-Kaidy na amerykański okręt USS Cole w dniu 12 października 2000 r., oraz że od 2007 r. terroryzm w Jemenie przybrał na sile, wskutek czego miało miejsce wiele ataków na rurociągi, instalacje naftowe, budynki rządowe, ambasady (w tym ambasady Włoch i Stanów Zjednoczonych), statki oraz turystów w tym kraju,
- E. mając na uwadze, że lokalne walki w prowincji Sada przerodziły się w konflikt regionalny, gdy wojska saudyjskie starły się z rebeliantami na granicy saudyjsko-jemeńskiej i przeprowadziły ataki na pozycje rebeliantów; mając na uwadze, że rząd Jemenu utrzymuje, iż zewnętrzne grupy szyickie wspierają ruchy rebeliantów na północy kraju,
- F. mając na uwadze, że walki między wojskami jemeńskimi i rebeliantami szyickimi w północnej prowincji Sada, które trwają od 2004 r., doprowadziły do przesiedlenia wewnątrz kraju ponad 175 000 osób oraz do kryzysu humanitarnego na tym obszarze,
- G. mając na uwadze, że Jemen jest jednym z najbiedniejszych krajów na świecie; mając na uwadze, że kryzys żywnościowy w 2008 r. wywarł ogromny wpływ na biedniejsze grupy społeczeństwa Jemenu, podczas gdy światowy kryzys finansowy, w szczególności spadek dochodów uzyskiwanych z ropy naftowej, przyczynił się do nadmiernego obciążenia budżetu państwa, które zwiększyło się jeszcze z uwagi na ograniczone wprowadzanie koniecznych od dawna reform gospodarczych i podatkowych,
- H. mając na uwadze, że jemeńskie zasoby ropy naftowej, które przynoszą 75 % dochodu kraju, są bliskie wyczerpania, oraz że Jemen ma niewiele rentownych sposobów trwałego rozwoju gospodarczego po wyczerpaniu się złóż,
- I. mając na uwadze inny poważny problem, któremu Jemen musi sprostać, a mianowicie znaczny niedobór wody, wywołany przez wiele czynników, w tym zwiększające się krajowe zużycie, wadliwą gospodarkę wodną, korupcję, brak zarządzania zasobami oraz nieoszczędne techniki nawadniania; mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami rządu wykorzystywanie 99 % wszystkich zasobów wodnych jest nielicencjonowane,
- J. mając na uwadze, że sytuację spowodowaną brakiem żywności i wody w Jemenie dodatkowo komplikuje fakt, że główną uprawą jest czuwaliczka jadalna, roślina uprawna, która jest źródłem szybkiego dochodu dla ludności i która do prawidłowej wegetacji potrzebuje znacznego nawadniania, a jest uprawiana na tak znaczących obszarach, że jej uprawa pochłania około 40 % jemeńskich zasobów wody; mając na uwadze, że kraj ten stał się obecnie importerem żywności netto,
- K. mając na uwadze, że nasilające się piractwo w Zatoce Adeńskiej oraz ciągła presja migracyjna z Rogu Afryki to kolejne czynniki wpływające na stabilność kraju,
- L. mając na uwadze, że szeroka na osiemnaście mil cieśnina Bab al-Mandab pomiędzy Jemenem a Dżibuti ma szczególne znaczenie strategiczne, gdyż codziennie transportuje się nią 3,3 miliona baryłek ropy naftowej (4 % światowej produkcji dziennej),
- M. mając na uwadze, że od 2004 r. UE przekazała Jemenowi ponad 144 miliony euro pomocy finansowej, którą w większości przeznaczono na rozwój, oraz wdrożyła programy na rzecz wsparcia jemeńskiej policji i straży przybrzeżnej,
- N. mając na uwadze, że w następstwie nieudanego zamachu bombowego na samolot lecący do Detroit rządy Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych zapowiedziały, że zamierzają znacznie zwiększyć pomoc wojskową i rozwojową dla Jemenu oraz wspólnie podjęły się finansowania działalności specjalnej jemeńskiej jednostki policji antyterrorystycznej oraz wspierania jemeńskiej straży przybrzeżnej,

Środa, 10 lutego 2010 r.

- O. mając na uwadze, że wybory parlamentarne, które miały się odbyć w kwietniu 2009 r. zostały przełożone na 2011 r., aby umożliwić władzom wdrożenie najważniejszych reform systemu wyborczego; mając na uwadze, że nie podjęto dotychczas żadnych konkretnych kroków w tym celu,
- P. mając na uwadze, że sytuacja w Jemenie jest wciąż wysoce niepokojąca, jeżeli chodzi o demokrację, prawa człowieka i niezawisłość wymiaru sprawiedliwości; mając na uwadze przypadki prześladowania dziennikarzy i obrońców praw człowieka; mając na uwadze, że sytuacja kobiet jest szczególnie trudna i charakteryzuje się coraz gorszym dostępem do edukacji oraz brakiem czynnego udziału w życiu politycznym,
- Q. mając na uwadze, że w następstwie porwania w czerwcu 2009 r. sześciu europejskich obywateli (pięciu Niemców oraz jeden Brytyjczyk) wciąż jest zakładnikami, a trzech pozostałych członków tej grupy znaleziono martwych natychmiast po uprowadzeniu,
1. wyraża głębokie zaniepokojenie utrzymującymi i pogłębiającymi się problemami politycznymi, społeczno-gospodarczymi i związanymi z bezpieczeństwem w Jemenie; wzywa społeczność międzynarodową do podjęcia znacznych wysiłków w celu zapobieżenia zaostrzeniu bieżącego konfliktu i podążania w kierunku zjednoczonego, stabilnego i demokratycznego Jemenu;
  2. z zadowoleniem przyjmuje rezultaty międzynarodowego posiedzenia w sprawie Jemenu, które odbyło się w Londynie w dniu 27 stycznia 2010 r., w tym zapowiedź sekretarza generalnego Rady Współpracy Państw Zatoki Perskiej, że zorganizuje posiedzenie państw rejonu Zatoki Perskiej i pozostałych partnerów Jemenu w Rijadzie w dniach 22-23 lutego 2010 r., a także zobowiązanie jemeńskiego rządu do kontynuacji programu reform i rozpoczęcia dyskusji nad programem MFW; z zadowoleniem przyjmuje również zobowiązanie społeczności międzynarodowej do wspierania jemeńskiego rządu w walce z Al-Kaidą i innymi formami terroryzmu, ponownie wyrażając swoje poparcie dla zjednoczonego Jemenu oraz szacunek dla suwerenności i niezależności tego kraju;
  3. jest przekonany, że bezpieczeństwo i stabilność w Jemenie można osiągnąć jedynie poprzez reformy polityczne i społeczno-gospodarcze; w związku z tym wzywa rząd Jemenu do wypełnienia swoich zobowiązań poczynionych wobec wspólnoty międzynarodowej oraz do nasilenia procesu krajowych reform politycznych i gospodarczych w celu pogłębienia demokracji i poprawy warunków życia ludności;
  4. przyjmuje z zadowoleniem i popiera aktywną współpracę między Komisją, Radą i rządem Jemenu, w szczególności w zakresie rozwoju, policji, wymiaru sprawiedliwości, kontroli granic, zwalczania handlu ludźmi, bezpieczeństwa na morzu, zwalczania terroryzmu i tworzenia instytucji; wzywa Radę i Komisję do dalszego wzmacniania stosunków dwustronnych z Jemenem oraz do przeanalizowania najskuteczniejszych sposobów zaangażowania UE w poprawę bezpieczeństwa oraz sytuacji politycznej w kraju;
  5. ponownie wzywa do natychmiastowego zawieszenia broni w prowincji Sada i do zaprzestania przemocy w południowym Jemenie oraz wyraża przekonanie, że tylko kompleksowe rozwiązanie polityczne może przynieść trwały pokój; wyraża głębokie zaniepokojenie pogarszającą się sytuacją humanitarną w północnym Jemenie; wzywa wszystkie strony do wypełnienia zobowiązań i obowiązków wynikających z międzynarodowego prawa humanitarne go w celu ochrony ludności cywilnej na tym obszarze i umożliwienia dostarczenia na te tereny pomocy humanitarnej i wsparcia;
  6. wzywa rząd Jemenu do powstrzymania się od dyskryminacji jakiejkolwiek grupy etnicznej bądź religijnej w kraju oraz do uwzględnienia w swojej polityce wspólnego interesu wszystkich obywateli; podkreśla, że działania i środki antyterrorystyczne nie mogą być nadużywane do celów politycznych, zwłaszcza przeciwko oponentom politycznym, dziennikarzom i obrońcom praw człowieka;
  7. wyraża zaniepokojenie długotrwałą i nasilającą się obecnością Al-Kaidy w Jemenie i podkreśla, że brak konkretnych działań może prowadzić do dalszego spadku autorytetu rządu centralnego oraz destabilizacji Jemenu i krajów sąsiednich do takiego stopnia, w jakim ma to miejsce w Somalii, co z kolei umożliwi ekstremistom podległym Al-Kaidzie lub inspirowanym jej ideologią przegrupowanie, tworzenie zorganizowanych grup, szkolenie oraz podejmowanie działań terrorystycznych na terytorium Jemenu lub poza nim;
  8. wzywa władze Jemenu do wprowadzenia niezbędnych reform w celu poprawy sytuacji w zakresie praw człowieka w kraju, w szczególności poprzez zagwarantowanie wolności mediów, prawa do sprawiedliwego procesu sądowego oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn;

Środa, 10 lutego 2010 r.

9. podkreśla znaczenie niezależnego sądownictwa posiadającego zasoby i kompetencje pozwalające na zajęcie się kwestią odpowiedzialności za naruszenia praw człowieka, w tym arbitralne zatrzymania i tortury; wzywa rząd Jemenu do zagwarantowania bezstronnym organizacjom humanitarnym dostępu do wszystkich więzień w Jemenie oraz do zaprzestania korzystania z prywatnych lub nielegalnych miejsc zatrzymania;
10. zachęca wszystkie siły polityczne w Jemenie do przełamania obecnego zastoju w negocjacjach dotyczących istotnych reform politycznych; podkreśla znaczenie przeprowadzenia wyborów w 2011 r. oraz zachęca wszystkie partie polityczne do wdrożenia umów wyznaczających środki wymagane w celu usprawnienia systemu wyborczego i pogłębienia demokracji, w szczególności biorąc pod uwagę zalecenia misji obserwacji wyborów z ramienia UE, udzielone w następstwie demokratycznych wyborów prezydenckich i samorządowych w 2006 r.; wzywa Komisję i Radę do monitorowania, przy ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim, procesu reform prawa konstytucyjnego i wyborczego, który doprowadził do przełożenia wyborów parlamentarnych;
11. wzywa Radę i Komisję oraz, po jej ustanowieniu, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, do szybkiego wdrożenia skoordynowanego i kompleksowego podejścia UE do Jemenu, aby uniknąć powielania i zachodzenia na siebie działań w zakresie pomocy i rozwoju prowadzonych przez państwa członkowskie; wskazuje na fakt, że koordynacja na poziomie UE ma kluczowe znaczenie dla całościowej koordynacji darczyńców w Jemenie, której brak jest dotkliwie odczuwalny;
12. wzywa Radę i Komisję do udzielenia Jemenowi, we współpracy z innymi organizacjami międzynarodowymi, większej pomocy rozwojowej, w celu ustabilizowania sytuacji politycznej oraz poprawienia sytuacji gospodarczej i warunków życia ludności tego kraju; wzywa w szczególności do rozważenia nadzwyczajnych środków pomocy w ramach instrumentu stabilności i specjalnego programu na rzecz edukacji w ramach instrumentu finansowania współpracy na rzecz rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje gotowość Rady Współpracy Państw Zatoki Perskiej do dalszego rozwijania stosunków z Jemenem; wzywa rząd Jemenu do zagwarantowania, w ścisłej współpracy z darczyńcami, większej skuteczności pomocy poprzez zastosowanie odpowiednich mechanizmów jej koordynacji, dystrybucji oraz wdrażania;
13. wzywa Komisję i Radę do zagwarantowania, że pomoc wspólnoty międzynarodowej, a w szczególności ta pochodząca z budżetu Unii Europejskiej, będzie wykorzystywana do wspierania projektów, z których bezpośrednio skorzysta maksymalna liczba ludności oraz których skuteczność będzie mogła zostać natychmiast oceniona; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje utworzenie pełnoprawnej delegacji UE w Sanie;
14. wzywa Komisję i Radę do wdrożenia specjalnego programu pomocowego na rzecz Jemenu, który obejmowałby szkolenia jemeńskich urzędników w oparciu o doświadczenia EUJUST LEX oraz skierowanie kadry szkoleniowej do prowadzenia szkoleń w jemeńskiej administracji centralnej i lokalnej w sposób wzmacniający lub uzupełniający pozostałe wysiłki międzynarodowe;
15. wzywa Radę i Komisję do wspierania Organizacji Narodów Zjednoczonych i Jemenu w repatriacji lub przesiedleniu Jemeńczyków przetrzymywanych bez zarzutów w Guantánamo, w tym 40 obywateli Jemenu, na których wypuszczenie zezwolił już rząd USA;
16. wzywa władze Jemenu do zintensyfikowania wysiłków zmierzających do zagwarantowania uwolnienia sześciu europejskich jeńców przetrzymywanych na terytorium kraju;
17. wzywa Radę i Komisję do natychmiastowego i pełnego informowania Parlamentu Europejskiego na wszystkich etapach procedury o wszelkich postępach i negocjacjach zgodnie z art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Wysokiemu Przedstawicielowi Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu Rady Współpracy Państw Zatoki Perskiej oraz rządowi i parlamentowi Republiki Jemeńskiej.